

Beslutad: 2022-03-06

Arbetsordning för riksvälberedningen 2021 - 2023

Styrande och stödjande dokument i valberedningens arbete

- Naturskyddsföreningens Stadgar
- Naturskyddsföreningens Riktlinjer för valberedningar
- Arbetsordningen för valberedningen
- Handledning för valberedningar – från materialskafferiet
- Medskick till riksstyrelsen och rikskansliet, 2020-06-16 (inarbetat i denna arbetsordning)

Utöver denna arbetsordning utgår riksvälberedningens arbete från underlag som strategier, policys och behovsanalyser.

Sammansättning

Riksstämman 2021 valde följande personer till riksvälberedning, varav Lena Nilsson till ordförande:

Lena Nilsson, ordförande

lena.nilsson@naturskyddsforeningen.se, 0708-71 26 62

Björn Abelsson

bjorn.abelsson@telia.com, 0703-19 38 84

Christopher Johansson

christopher.johansson@naturskyddsforeningen.se, 0720-17 75 17

Liv Oscarsson

liv.oscarsson@naturskyddsforeningen.se, 0765 -79 65 76

Sandra Johansson

070-72 784 39

Kontakta riksvälberedningen även via valberedning@naturskyddsforeningen.se.

Bakgrund

Riksvalberedningen ska enligt stadgarna presentera en arbetsordning för den stämma där valberedningens förslag ska behandlas. Den sittande riksvalberedningen anser att detta är alldeles för sent. Arbetsordningen bör tas fram i början av processen för att vara styrande för valberedningens arbete och den bör redovisas för föreningen så att processen blir transparent och möjlig att påverka för medlemmarna.

Vi har därför tagit fram denna arbetsordning som vi avser att presentera för föreningen på Rikskonferensen i Mora juni 2022.

Motto

Riksvalberedningens nomineringar ska vara i linje med mottot:

- En folkrörelse för snabb samhällsomställning.

Viljeinriktning

Riksvalberedningens viljeinriktning är att de nominerade ska ha god kapacitet att utveckla och stärka följande i styrdokumentet *Naturskyddsföreningens Framtidsstrategi verksamhetsriktlinjer 2019–2023*.

- *Metoder för förändring*

Vi fokuserar i huvudsak på punkterna:

- *2: Mobilisering, med särskild fokus på inkludering*
- *5: Samarbete*

“För att bli en ännu starkare och mer inflytelserik organisation behövs ett ökat medlemsantal och fler aktiva medlemmar som stannar länge, mer resurser till miljöarbetet samt ett arbete för att aktivt stötta och stärka miljöengagerade. Vi behöver också utveckla våra metoder och samarbetsformer, i Sverige och globalt. Vi behöver bli en ännu mer inkluderande organisation och utveckla fler metoder för att nå alla grupper i samhället, inte minst nyanlända svenskar som vi vill knyta till oss i arbetet för miljö och natur. En tydlig och övertygande kommunikation och ett starkt ledarskap i hela föreningen är en förutsättning för ett effektivt miljöarbete.”

(Framtidsstrategin kapitel fem, s 29)

Uppdrag

Riksvalberedningen har enligt föreningens stadga i uppdrag att ta fram förslag till:

- val av ledamöter till riksföreningens styrelse (ordförande, skattmästare, tio övriga ledamöter), två revisorer (varav en auktoriserad) samt två revisorssuppleanter (varav en auktoriserad)
- val av riksstämmans ordförande och vice ordförande

- arvode till riksstyrelsen, riksvälberedningen och revisorer.

Riksvälberedningen avser även att inför riksstämman 2023 delta i den stadgeöversyn som beslutades av stämman 2021 avseende bland annat hur val av ordförande och ledamöter till riksvälberedningen ska gå till, hur nomineringar inkomna efter nomineringstidens slut 1 februari stämмоåret samt hur valet av riksstyrelse ska genomföras (om varje ledamot ska väljas enskilt i en votering eller om valet ska avse alternativa kompletta förslag till riksstyrelse.

Mål och resultat

Att ha ett förslag på kandidater till samtliga poster färdigt i handlingarna till riksstämman.

Att samtliga nominerade som riksvälberedningen har kontakt med upplever:

- att de fått ett bra bemötande
- att kommunikation kring roller och uppdrag varit tydlig
- att processen varit transparent och tydlig
- att man oavsett om man är föreslagen eller ej har fått möjlighet att kandidera och presentera sig för riksstämman
- att de vet vad som förväntas av dem om de blir valda.

Att den som nominerat en person upplever:

- att de fått ett bra bemötande
- att de gjort något betydelsefullt och viktigt.

Att medlemmarna upplever:

- att det varit tydligt vad riksvälberedningen letar efter
- att det har varit enkelt att nominera till olika uppdrag
- att valen av förtroendevalda på riksstämman 2023 har varit demokratiskt
- att alla har fått en tydlig bild och relevant information om alla kandidater och vad de vill bidra med
- att bilden av de olika förtroendeuppdragen är tydlig (d.v.s. man vet vad t.ex. styrelsens roll under kommande år kommer att vara)
- att man förstår varför riksvälberedningen föreslog just den kombinationen av kandidater till de olika grupperna.

Att anställda och ideella på olika uppdrag i föreningen upplevt:

- att riksvälberedningens arbete har varit tydligt och att processen varit bra
- att det har varit möjligt att bidra i behovsinventeringen
- att företrädare för länsförbund och kretsar har förtroende för riksvälberedningens förslag.

Kriterier för urval

Riksvalberedningen ska beakta nedan kriterier i urvalsprocessen av kandidater. Målet är att erfarenheterna och kompetenserna ska täckas av styrelsen i helhet:

- Förutsättningar att stärka folkrörelsen
- Jämn könsfördelning samt mångfalds- och åldersperspektiv
- En god geografisk fördelning mellan kandidaterna
- Hög kompetens inom viktiga natur- och miljöfrågor
- Övrig kompetens och arbetslivserfarenhet
- Kontakter och nätverk
- Förmåga att debattera och argumentera för föreningens ståndpunkter
- Vara allmänt kända med möjlighet att fungera som förebilder
- Vara engagerande, drivande och kan se till att få saker gjorda
- Bra på att samarbeta och fungerar bra tillsammans med andra
- Står upp för sina egna åsikter
- Erfarenhet av uppdrag på olika nivåer inom Naturskyddsföreningen
- Förmåga att utveckla arbetet i länsförbund och kretsar
- Entusiasmera våra medlemmar till att bli mer aktiva
- Förmåga att långsiktigt och strategiskt planera föreningens verksamhet för största möjliga effekt
- Insikt och förståelse för den politiska processen och hur den kan påverkas
- Kunskap och erfarenhet i kommunikation, förmåga att nå ut till olika grupper för att utöka föreningens bredd.

Riksvalberedningen ska inte anse styrelseledamot vara oberoende om ledamoten:

Från föreningen erhåller en icke obetydlig ersättning för råd eller tjänster utöver styrelseuppdraget från föreningen.

Har, eller under det senaste året har haft, omfattande affärsförbindelser eller andra omfattande ekonomiska mellanhavanden med föreningen i egenskap av kund, leverantör eller samarbetspartner.

Är engagerad i annan verksamhet som strider eller konkurrerar mot föreningens mål.

Enligt stadgarna

Riksvalberedningen ska följa föreningens stadgar:

För att tidigare anställd inom Naturskyddsföreningen ska vara valbar till riksstyrelsen ska minst ett år ha passerat från avslutad anställning.

Riksföreningens revisorer under kommande mandatperiod, ledamöter i valberedningen eller anställda inom Naturskyddsföreningen är inte valbara till riksstyrelsen.

Enligt Svensk Insamlingskontroll

Riksvälberedningen ska följa de krav som Svensk Insamlingskontroll ställer för organisationer med 90-konto:

Styrelseledamot får inte vara försatt i konkurs, belagd med näringsförbud, ha betalningsanmärkning eller skatteskuld. Detta ska styrkas med kreditupplysning.

Arbetsätt

Övergripande

Riksvälberedningens arbete ska vara förutsägbart med en tydlig och öppen process där föreningens medlemmar, kretsar och länsförbund ges möjlighet att påverka riksstyrelsens sammansättning genom nominering och kontakt med riksvälberedningen.

Riksvälberedningen ska genomföra en systematisk urvalsprocess för att söka kandidater till de poster som ska väljas, varvid förslag som inkommit från medlemmar, kretsar och länsförbund ska beaktas om dessa har inkommit inom nomineringstiden.

Riksvälberedningen ska verka för transparens kring processen, och inom sig, med hög integritet för individernas intressen.

Riksvälberedningen ska ha ett strikt förhållningssätt beträffande tystnadsplikt kring de nominerade i kommunikation utanför riksvälberedningen, även efter avslutat uppdrag.

Riksvälberedningen ska ta fram en gemensam tidsplan och kommunikationsplan med riksstyrelsen, revisorerna och rikskansliet.

Riksvälberedningen bör ha löpande avstämningar med riksstyrelsen för att följa upp hur det demokratiska arbetet fungerar i föreningen.

Riksvälberedningen bör observera styrelsemöten och andra interna forum som länsordförandekonferensen.

Riksvälberedningen ska under riksstämman redovisa inkomna nomineringar där kandidaten har tackat ja, samt redovisa de nominerade som har tackat nej till att föreslås.

Riksvälberedningen ska under riksstämman redogöra för hur arbetet har bedrivits.

Riksvälberedningen ska utvärdera sitt eget arbete samt delge sina erfarenheter och sin information till nästkommande riksvälberedning samt till riksstyrelsen, rikskansliet och revisorerna.

Mötesregler

För att skapa en gemensam grund för valberedningens arbete och för att underlätta dialogen under hela mandatperioden har riksvälberedningen genomfört en gemensam utbildning en helg hösten 2021.

Riksvälberedningen använder "*Riktlinjer för valberedningar*" i arbetet.

Riksvälberedningen fördelar arbetet inom sig. Ordförande är sammankallande och kontaktperson till riksstyrelsen och rikskansliet.

Riksvälberedningen fattar löpande beslut på möten eller via e-post (beroende på hur akut ett ärende är) och ska eftersträva enhälliga beslut, annars fattas beslut med enkel majoritet. Vid lika röstetal skjuts beslutet upp. Riksvälberedningens möten och beslutsprocesser ska präglas av en anda av prestigelöshet och respekt.

Riksvälberedningens möten protokollförs och arkiveras på Naturkontakt.

Uppgifter

Riksvälberedningen inleder sin mandatperiod med att uppdatera arbetsordningen utifrån överlämningen från tidigare valberedning.

Riksvälberedningen ska analysera föreningens utveckling, verksamhet, riksstyrelse samt övrig organisation.

Riksvälberedningens målsättning är att ha ett enskilt samtal med varje styrelseledamot minst två gånger under mandatperioden bl.a. för att följa upp de intentioner och bedömningar som föregick den tidigare riksvälberedningens förslag.

Riksvälberedningen närvarar vid riksstyrelsens möten för att observera hur gruppen fungerar.

Riksvälberedningen ska stämma med revisorerna hur de upplever att arbetet fungerar, samt stämma av med rikskansliet om hur de upplever att arbetet med revisorerna fungerar.

Riksvälberedningen initierar en upphandling av nya revisorer om arbetet inte fungerar.

Riksvälberedningen ska delta vid länsordförandekonferenser för att informera och vara tillgänglig för synpunkter samt eventuella nomineringar.

Riksvälberedningen kontakter länsordföranden för avstämning en gång per år.

I slutet av mandatperioden sammanställer riksvalberedningen ett överlämningsdokument innehållande erfarenheter, lärdomar, förbättrade metoder. Detta dokument lämnas över till den nyvalda valberedningen.

Kommunikation

En ledamot i valberedningen utses till ansvarig extern kommunikatör.

Riksvalberedningen ska ta tidig kontakt med kansliet för ett planeringsmöte med en kommunikationschef på kansliet för att ta fram en gemensam kommunikationsplan. Det övergripande målet med planen är att alla medlemmar ska ha möjlighet att ta del av kommunikation i flera kanaler.

Inför stämman 2023 tas en gemensam tidsplan fram tillsammans med stämmans projektledare, för bland annat nominering av stämmopresidium och för att göra layout av valberedningens förslag.

Personuppgiftshantering

Riksvalberedningen hanterar personuppgifter med försiktighet och delar inte uppgifterna med utomstående.

Riksvalberedningen gör en årlig bedömning vilka personuppgifter som ska samlas in och samlar inte in mer uppgifter än vad som uppdraget kräver, utan kan motivera varför personuppgifterna samlas in.

Personuppgifter samlas in med samtycke vilket gör att riksvalberedningen ansvarar för att informera de som kandiderar om deras skyldigheter och rättigheter, samt vad uppgifterna kommer att användas till.

Eftersom riksvalberedningen hanterar känsliga personuppgifter ska personuppgifterna förvaras på ett sådant sätt att riksvalberedningen kan styra vilka som har tillgång till uppgifterna och iaktta god datasäkerhet kring hanteringen.

Riksvalberedningen ansvarar för att löpande och efter valprocessen är avslutad radera och rensa alla personuppgifter från det avslutade valet.

Valberedningsarbetet ur ett personuppgiftsperspektiv

Riksvalberedningen kartlägger vilket/vilka system som ska användas för att ta in nomineringar och gör en kortare analys kring riskerna ur ett dataskyddsperspektiv. Exempel på frågor att ta hänsyn till:

- Vem/vilka äger programmet/mailklienten och vart finns eventuella servrar?
- Vad har företaget för information om hur de hanterar personuppgifter?
- Går det att begränsa vilka som får tillgång till uppgifterna?
- Hur kan uppgifterna sparas och delas med hela valberedningen på ett säkert sätt? Ex kan vara mail eller delade molntjänster.

Riksvalberedningen beslutar vilka personuppgifter som ska samlas in under valberedningsprocessen.

- Diskutera vilka uppgifter som behövs för arbetet och motivera varje uppgift, så inte onödig information samlas in.
- Hur hanteras personuppgifter på kandidater under 18 år?
- Vilka typer av personuppgifter samlas in?
- Samlas känsliga personuppgifter in? I så fall måste dessa hanteras med särskilt försiktighet efter beslut om extra säkerhetsåtgärder samt tydlig motivering till varför dessa uppgifter samlas in, då det är olagligt i många fall.

En kort text tas fram till de nominerade där följande finns med:

- vad personuppgifterna ska användas till
- informerar om GDPR och vilket lagstöd som finns
- deras rättigheter och skyldigheter gällande sina personuppgifter, ex rätten till att bli raderad eller dra tillbaka sitt samtycke.
- information om hur personuppgifterna hanteras och vad som händer om det blir en incident, samt vart de kan vända sig vid frågor

Var tydlig med information och interna rutiner.

- Uppgifter lämnas inte ut till andra än valberedningen
- Uppgifterna kommer inte att användas till annat än vad medlemmarna godkänt när de gav sitt samtycke
- Om möjligt kommer känsliga uppgifter anonymiseras eller kodas för att minska risken för identifikation vid eventuell personuppgiftsläcka
- Framtagning av rutiner när det gäller interna hantering, såsom att inte ladda hem listor, dela uppgifter på offentliga nätverk och personuppgiftförfrågningar hanteras från kandidater
- Hur snart kandidaternas personuppgifter hanteras och raderas om de inte svarar på en nominering

Aktivt rensa och radera personuppgifterna löpande under arbetet och göra en ordentlig rensning efter att riksstämman är över

- Ta bort alla listor på kandidater
- Radera mejl med inkomna nomineringar och eventuellt mailsvar
- Radera arbetsdokument med svar på frågor från kandidater

- Gå igenom och rensa både valberedningars privata datorer, molntjänster, arbetssystem och mailklienter.

Processen med nomineringar

Hitta kandidater

Riksvalberedningen kommer att sprida information i föreningens kanaler att alla medlemmar kan nominera kandidater till riksstyrelsen senast den 31 jan 2023.

Vi avser också att tidigt ta kontakt med sammankallande för de nationella nätverken för att berätta om valberedningens arbete och meddela att vi under mandatperioden återkommer med frågan om lämpliga kandidater till riksstyrelsen.

Annonsera internt

Sökandet efter kandidater sker bland annat genom kontakt med länsförbund och medlemmarna direkt genom digitala kanaler och Sveriges Natur.

Vi kommer även att ha en kampanj i föreningens sociala medier för att söka efter särskilda kompetenser för att bredda underlaget även utanför redan kända kretsar.

Annonsera externt

Ett allmänt upprop i sociala medier om viljan till breddad kompetens i styrelsen kan vara ett bra sätt att hitta kandidater. Detta bör ske tidigt i processen. Vi kan även lägga in annonser i relevanta media.

Rutiner för hantering av nomineringar

För att säkerställa nomineringsprocessen så är det viktigt att inte tappa bort någon person i listan över nominerade kandidater. Valberedningen ska ta fram ett formulär på hemsidan (eller med ett annat verktyg), där nomineringar ska ske. Detta för att det ska bli mer strukturerat och minimera risken för att missa en nominering som gått till någons enskilda mejl eller gjorts muntligt.

Riksvalsberedningsledamot lägger in en sådan muntlig nominering i nämnda system.

Riksvalberedningens process för nominerade kandidater

1. Personen tillfrågas om hen är intresserad av att ingå i riksstyrelsen

Personen ombeds ge sitt samtycke till att finnas med i vårt system för nominerade och vårt arbete, samt ges möjlighet att inte alls finnas med i valberedningens handlingar. Sekretess ska beaktas.

1. Vid ja fyller personen i en kandidatpresentation
2. En första intervju genomförs med kandidaten
3. Intervjuerna sammanställs och ett första urval görs
4. Återkoppling sker till kandidaten efter första urvalet

Första urvalet, om kandidaten går vidare:

1. Fördjupande intervju med kandidaten genomförs vid behov
2. Ett andra urval görs
3. Återkoppling sker till kandidaten efter andra urvalet

Andra urvalet, om kandidaten går vidare:

1. Kandidaten förbereds
2. Kandidaten presenteras i riksvälberedningens förslag innan och under riksstämman
3. Kandidaten närvarar, presenterar sig och svarar på frågor under riksstämman

Intervjuer med nominerade ledamöter

De inledande intervjuerna kommer av resursskäl att genomföras av två ledamöter. För att hela valberedningen ska få en personlig uppfattning om de kandidater som föreslås till riksstyrelsen kommer en andra omgång intervjuer att genomföras med de kandidater vi avser att föreslå. I dessa intervjuer ska om möjligt alla i valberedningen delta.

Informationsmöte

Riksvälberedningen ska genomföra en informationsträff med syfte att presentera vad arbetet i Naturskyddsföreningens riksstyrelse innebär och för att kandidaterna ska få svar på sina frågor. Underlag finns på Naturkontakt. På mötet ska även tas upp att det går att verka för Naturskyddsföreningens mål även på många andra sätt än genom att vara ledamot av riksstyrelsen.

Presentation

I presentationen av en kandidat ska riksvälberedningen motivera förslaget med bland annat:

- Huvudsakliga kompetensområden och erfarenheter som är av relevans
- Ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet
- Väsentliga nuvarande uppdrag
- Vid omval, vilket år som ledamoten invaldes i styrelsen
- Att ledamoten enligt riksvälberedningen är att anse som oberoende
- Geografisk representation

Stöd till kandidater

Alla nominerade som vill kandidera till riksstyrelsen ska ges möjlighet att framföra sin kandidatur och presentera sig för föreningen, oavsett om de ingår i valberedningens förslag eller inte. Riksvalberedningen ska ge stöd till de av valberedningen ej föreslagna kandidaterna i den mån de vill ha stöd.

På stämman ska riksvalberedningen vara ett stöd till de föreslagna kandidaterna som så önskar.

Bilaga:

- Tidsplan 2021–2023

